

# Sefer Shir haShirim (Song of Songs)

## Chapter 1

Pesach (Passover) Reading Schedule - Song 1-8

אֶשִׁיר הַשִּׁירִים אֲשֶׁר לְשֹׁלֹמֹה: Song1:1

### 1. shir hashirim 'asher lish'lomoh.

**Song1:1** The Song of Songs, which is Solomon's.

<1:1> Ἄισμα ἄσμάτων, ὃ ἐστὶν τῷ Σαλωμῶν.

1 Aisma ḗsmatōn, ho estin tō Salōmōn.

בִּישָׁקָנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי-טוֹבִים הִדְרִיךְ  
מִיַּיִן:

בִּישָׁקָנִי מִנְשִׁיקוֹת פִּיהוּ כִּי-טוֹבִים הִדְרִיךְ  
מִיַּיִן:

### 2. yishaqeni min'shiqoth pihu kiy-tobim dodeyak miayin.

**Song1:2** May he kiss me with the kisses of his mouth! For your love is better than wine.

<2> Φιλησάτω με ἀπὸ φιλημάτων στόματος αὐτοῦ,

ὅτι ἀγαθοὶ μαστοὶ σου ὑπὲρ οἴνον,

2 Philēsatō me apo philēmatōn stomatos autou,

hoti agathoi mastoi sou hyper oinon,

גְּלִרְיַח נְשָׁמְנִיךָ טוֹבִים נְשָׁמן תוֹרֶכְךָ עַל-כֵּן עֲלָמוֹת  
אֶהְבִּיבֶךָ:

גְּלִרְיַח נְשָׁמְנִיךָ טוֹבִים נְשָׁמן תוֹרֶכְךָ עַל-כֵּן עֲלָמוֹת  
אֶהְבִּיבֶךָ:

### 3. l'reycha sh'maneyak tobim shemen turaq sh'mek `al-ken `alamoth 'ahebuk.

**Song1:3** Your oils have a pleasing fragrance, Your name is like purified oil; Therefore the maidens love you.

<3> καὶ ὁσμὴ μύρων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα,

μύρον ἐκκενωθὲν ὄνομά σου.

διὰ τοῦτο νεάνιδες ἠγάπησάν σε,

3 kai osmē myrōn sou hyper panta ta arōmata,

myron ekkenōthen onoma sou.

dia touto neanides ēgapēsan se,

דְּמִשְׁכָּנִי אֶחְרִיךְ נְרוּצָה הִבִּיאֲנִי הַמְּלֶךְ הַחֲרָיו נְגִילָה



**Song1:6** Do not stare at me because I am swarthy, For the sun has burned me. My mothers sons were angry with me; They made me caretaker of the vineyards, But I have not taken care of my own vineyard.

<6> μὴ βλέψητέ με, ὅτι ἐγὼ εἶμι μεμελανωμένη,  
ὅτι παρέβλεψέν με ὁ ἥλιος·  
υἱοὶ μητρός μου ἐμαχέσαντο ἐν ἐμοί,  
ἔθεντό με φυλάκισσαν ἐν ἀμπελῶσιν·  
ἀμπελῶνα ἐμὸν οὐκ ἐφύλαξα.

6 mē blepsēte me, hoti egō eimi memelanōmenē,  
hoti pareblepsen me ho hēlios;  
huiοi mētros mou emachesanto en emoi,  
ethento me phylakissan en ampelōsin;  
ampelōna emon ouk ephylaxa.

לֹא-לֹא תִדְעֵי לָךְ הַיְפָּה בְּנָשִׁים צְאִי-לָךְ בְּעֶקְבֵי הַצֹּאֵן  
וְרַעֲי אֶת-גְּדֵי־תֶיךָ עַל מִשְׁכְּנֹת הָרֹעִים: 8

זִהְגִידָה לִּי שְׂאֵהָבָה נִפְשִׁי אֵיכָה תִרְעָה אֵיכָה תִרְבִּיץ  
בְּצִהְרִים שְׁלֵמָה אֶהְיָה כְּעֹטָיָה עַל עֲדָרֵי חֲבֵרֶיךָ:

**7. hagidah li she'ahabah naph'shi 'eykah thir'`eh 'eykah tar'bits batsaharayim shalamah 'eh'yeh k'`ot'yah `al `ed'rey chabereyk.**

**Song1:7** Tell me, O you whom my soul loves, Where do you pasture your flock, Where do you make it lie down at noon? For why should I be like one who veils herself Beside the flocks of your companions?

<7> Ἀπάγγειλόν μοι, ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου,  
ποῦ ποιμαίνεις, ποῦ κοιτάζεις ἐν μεσημβρίᾳ,  
μήποτε γένωμαι ὡς περιβαλλομένη ἐπ' ἀγέλαις ἐταίρων σου.

7 Apageilon moi, hon ēgapēsen hē psychē mou,  
pou poimaineis, pou koitazeis en mesēmbriā,  
mēpote genōmai hōs periballomenē ep' agelais hetairōn sou.

חֲאֵם-לֹא תִדְעֵי לָךְ הַיְפָּה בְּנָשִׁים צְאִי-לָךְ בְּעֶקְבֵי הַצֹּאֵן  
וְרַעֲי אֶת-גְּדֵי־תֶיךָ עַל מִשְׁכְּנֹת הָרֹעִים: 8

חֲאֵם-לֹא תִדְעֵי לָךְ הַיְפָּה בְּנָשִׁים צְאִי-לָךְ בְּעֶקְבֵי הַצֹּאֵן  
וְרַעֲי אֶת-גְּדֵי־תֶיךָ עַל מִשְׁכְּנֹת הָרֹעִים: 8

**8. 'im-lo' thed'`i lak hayaphah banashim ts'i-lak b'iq'bey hatso'n ur'i 'eth-g'diothayik `al mish'k'noth haro`im.**

**Song1:8** If you yourself do not know, Most beautiful among women, Go forth on the trail of the flock And pasture your young goats By the tents of the shepherds.

<8> Ἐὰν μὴ γνῶς σεαυτὴν, ἡ καλὴ ἐν γυναιξίν,  
ἔξελθε σὺ ἐν πτέρναις τῶν ποιμνίων  
καὶ ποιμαίνε τὰς ἐρίφους σου  
ἐπὶ σκηνώμασιν τῶν ποιμένων.

8 Ean mē gnōs seautēn, hē kalē en gynaixin,  
 exelthe sy en pternais tōn poimniōn  
 kai poimaine tas eriphous sou  
 epi skēnōmasin tōn poimenōn.

טְלִסְטִי בְּרִכְבֵּי פָרְעָה הַמִּיתִיךָ רַעֲיָתִי:  
 9: כֶּחֶסֶד אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם

**9. I'susathi b'rik'bey phar'oh dimithik ra'yathi.**

**Song 1:9** To me, my darling, you are like My mare among the chariots of Pharaoh.

<9> Ἐἵππῳ μου ἐν ἄρμασιν Φαραῶ  
 ὁμοιώσά σε, ἡ πλησίον μου.

9 Tē hippō mou en harmasin Pharaō  
 hōmoiōsa se, hē plēsion mou.

יִנְאוּ לְחַיִּיךָ בַּתָּרִים צִנְאוֹךָ בַּחֲרוּזִים:  
 10: אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם

**10. na'wu l'chayayik batorim tsaua'rek bacharuzim.**

**Song 1:10** Your cheeks are lovely with ornaments, Your neck with strings of beads.

<10> τί ὠραιώθησαν σιαγόνες σου ὡς τρυγόνες,  
 τράχηλός σου ὡς ὀρμίσκοι;

10 ti hōraiōthēsan siagones sou hōs trygones,  
 trachēlos sou hōs hormiskoi?

יֵאֱתוּרֵי זָהָב נַעֲשֶׂה-לָךְ עִם נִקְהוֹת הַכֶּסֶף:  
 11: אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם

**11. toreya zahab na'aseh-lak im n'qudoth hakaseph.**

**Song 1:11** We will make for you ornaments of gold With beads of silver.

<11> ὁμοιώματα χρυσίου ποιήσομέν σοι  
 μετὰ στιγματῶν τοῦ ἀργυρίου.

11 homoiōmata chrysiou poiēsomen soi  
 meta stigmatōn tou argyriou.

יִבְעַד-שְׁהַמֶּלֶךְ בְּמִסְבוֹ נִרְדִּי נִתֵּן רֵיחֹ:  
 12: אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם

**12. ad-shehamelek bim'sibo nir'di nathan reicho.**

**Song 1:12** While the king was at his table, My perfume gave forth its fragrance.

<12> Ἔως οὗ ὁ βασιλεὺς ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ,  
 νάρδος μου ἔδωκεν ὀσμὴν αὐτοῦ.

12 Heōs hou ho basileus en anaklisei autou,  
 nardos mou edōken osmēn autou.

אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם 13

יִגְצָרוֹר הַמֹּר הַדֹּדִי לִי בֵּין שְׁדַי יְלִיָּן:

**13. ts'ror hamor dodi li beyn shaday yalin.**

**Song 1:13** My beloved is to me a pouch of myrrh Which lies all night between my breasts.

<13> ἀπόδεσμος τῆς στακτῆς ἀδελφιδός μου ἐμοί,  
ἀνὰ μέσον τῶν μαστῶν μου αὐλισθήσεται.

13 apodesmos tēs staktēs adelphidos mou emoi,  
ana meson tōn mastōn mou aulisthēsetai;

14 יִד אֲשַׁכֵּל הַכֹּפֶר הַדֹּדִי לִי בְּכַרְמֵי עֵין גְּדִי: ס

**14. 'esh'kol hakopher dodi li b'kar'mey `eyn gedi.**

**Song 1:14** My beloved is to me a cluster of henna blossoms In the vineyards of Engedi.

<14> βότρυς τῆς κύπρου ἀδελφιδός μου ἐμοὶ  
ἐν ἀμπελώσιν Ἐγγαδδι.

14 botrys tēs kyprou adelphidos mou emoi  
en ampelōsin Eggaddi.

15 טו הַנֶּף יִפָּה רַעֲיָתִי הַנֶּף יִפָּה עֵינַיִךְ יוֹנִים:  
15 טו הַנֶּף יִפָּה רַעֲיָתִי הַנֶּף יִפָּה עֵינַיִךְ יוֹנִים:

**15. hinak yaphah ra`yathi hinak yaphah `eynayik yonim.**

**Song 1:15** How beautiful you are, my darling, How beautiful you are! Your eyes are like doves.

<15> Ἴδου εἶ καλή, ἡ πλησίον μου,  
ἰδου εἶ καλή, ὀφθαλμοί σου περιστεραί.

15 Idou ei kalē, hē plēsion mou,  
idou ei kalē, ophthalmoi sou peristerai.

16 טז הַנֶּף יִפָּה דֹדִי אֶף נְעִים אֶף-עַרְשֵׁנוֹ רַעֲנָנָה:

**16. hin'k yaphah dodi 'aph na`im 'aph-`ar'senu ra`ananah.**

**Song 1:16** How handsome you are, my beloved, And so pleasant! Indeed, our couch is luxuriant!

<16> Ἴδου εἶ καλός, ὁ ἀδελφιδός μου, καί γε ὥραιος·  
πρὸς κλίνη ἡμῶν σύσκιος,

16 Idou ei kalos, ho adelphidos mou, kai ge hōraios;  
pros klinē hēmōn syskios,

17 יז קָרוֹת בְּתֵינֵנוֹ אֶרְזִים רַחֲיִטְנוֹ בְּרוֹתִים:

**17. qoroth bateynu 'arazim rachitenu b'rothim.**

**Song 1:17** The beams of our houses are cedars, Our rafters, cypresses.

<17> δοκοὶ οἰκῶν ἡμῶν κέδροι,  
φατνώματα ἡμῶν κυπάρισσοι.

17 dokoi oikōn hēmōn kedroi,  
phatnōmata hēmōn kyparissoi.

## Chapter 2

שׁוֹשַׁן שָׁרוֹן וְלִילֵי הַבְּצִלְתַּיִם סוּגַר בְּיַד הַיְּעָרִים Song2:1

אֲנִי חֲבֻצֶלֶת הַשָּׁרוֹן שׁוֹשַׁן הַעֲמֻקִּים:

1. 'ani chabatseleth hasharon shoshanath ha`amaqim.

**Song2:1** I am the rose of Sharon, The lily of the valleys.

<2:1> Ἐγὼ ἄνθος τοῦ πεδίου,  
κρίνον τῶν κοιλάδων.

1 Egō anthos tou pediou,  
krinon tōn koiladōn.

בְּכַשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחֹחִים כֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַבְּנֹתַיִם  
סוּגַר בְּיַד הַיְּעָרִים

בְּכַשׁוֹשַׁנָּה בֵּין הַחֹחִים כֵּן רַעֲיָתִי בֵּין הַבְּנֹתַיִם:

2. k'shoshanah beyn hachochim ken ra`yathi beyn habanoth.

**Song2:2** Like a lily among the thorns, So is my darling among the maidens.

<2> Ὡς κρίνον ἐν μέσῳ ἀκανθῶν,  
οὕτως ἡ πλησίον μου ἀνὰ μέσον τῶν θυγατέρων.

2 Hōs krinon en mesō akanthōn,  
houtōs hē plēsion mou ana meson tōn thygaterōn.

גִּבְתַּפּוּיַח בְּעֵצֵי הַיַּעַר כֵּן הַיְּדֵי בֵּין הַבְּנִים  
בְּצִלּוֹ חַמְדָּתִי וַיִּשְׁבְּתִי וּפְרִיּוֹ מְתוֹק לְחַפְרִי

גִּבְתַּפּוּיַח בְּעֵצֵי הַיַּעַר כֵּן הַיְּדֵי בֵּין הַבְּנִים

בְּצִלּוֹ חַמְדָּתִי וַיִּשְׁבְּתִי וּפְרִיּוֹ מְתוֹק לְחַפְרִי:

3. k'thapucha ba`atsey haya`ar ken dodi beyn habanim b'tsilo chimad'ti w'yashab'ti uphir'yo mathoq l'chiki.

**Song2:3** Like an apple tree among the trees of the forest, So is my beloved among the young men. In his shade I took great delight and sat down, And his fruit was sweet to my taste.

<3> Ὡς μῆλον ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ δρυμοῦ,  
οὕτως ἀδελφιδός μου ἀνὰ μέσον τῶν υἱῶν·  
ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ἐπεθύμησα καὶ ἐκάθισα,  
καὶ καρπὸς αὐτοῦ γλυκὺς ἐν λάρυγγί μου.

3 Hōs mēlon en tois xylois tou drymou,  
houtōs adelphidos mou ana meson tōn huiōn;  
en tē skiā autou epethymēsa kai ekathisa,  
kai karpos autou glykys en laryggi mou.

4 אָהַבָהּ אֶל־בֵּית הַחַיִּין וְהִגִּלוּ עָלַי אֶהְבָּהּ:

4. hebi'ani 'el-beyth hayayin w'dig'lo `alay 'ahabah.

Song2:4 He has brought me to his banquet hall, And his banner over me is love.

<4> Εἰσαγάγετέ με εἰς οἶκον τοῦ οἴνου,  
τάξατε ἐπ' ἐμὲ ἀγάπην.

4 Eisagagete me eis oikon tou oinou,  
taxate ep' eme agapēn.

5 אָהַבָהּ אֶל־בֵּית הַחַיִּין וְהִגִּלוּ עָלַי אֶהְבָּהּ:

הִסְמְכוּנִי בְּאַשְׁשִׁישׁוֹת רַפְּדוֹנִי בַּתְּפוּחִים כִּי־חֹלֶת אֶהְבָּהּ  
אָנִי:

5. sam'kuni ba'ashishoth rap'duni batapuchim kiy-cholath 'ahabah 'ani.

Song2:5 Sustain me with raisin cakes, Refresh me with apples, Because I am lovesick.

<5> στηρίσατέ με ἐν ἀμόραις,  
στοιβάσατέ με ἐν μήλοις, ὅτι τετρωμένη ἀγάπης ἐγώ.

5 stērisate me en amorais,  
stoibasate me en mēlois, hoti tetrōmenē agapēs egō.

6 וְשִׁמְאוּלוֹ תַחַת לְרֵאשִׁי וְיָמִינוֹ תַחֲבִקֵנִי:

6. s'mo'lo tachath l'ro'shi wimino t'chab'geni.

Song2:6 Let his left hand be under my head And his right hand embrace me.

<6> εὐώνυμος αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν μου,  
καὶ ἡ δεξιὰ αὐτοῦ περιλήμψεται με.

6 euōnymos autou hypo tēn kephalēn mou,  
kai hē dexia autou perilēmpsetai me.

7 זְהַשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת אוֹ בְּאַיִלוֹת

הַשָּׂדֶה אִם־תָּעִירוּ וְאִם־תִּעֹרְרוּ אֶת־הָאֶהְבָּה עַד שֶׁתִּחַפְּץ:

7. hish'ba`ti 'eth'kem b'noth Y'rushalam bits'ba'oth 'o b'ay'loth hasadeh 'im-ta`iru w'im-t'or'ru 'eth-ha'ahabah `ad shetech'pats.

Song2:7 I adjure you, O daughters of Yerushalayim, By the gazelles or by the hinds of the field, That you do not arouse or awaken my love Until she pleases.

<7> ὄρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἰερουσαλημ,  
ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,  
ἐὰν ἐγειρήτε καὶ ἐξεγειρήτε τὴν ἀγάπην, ἕως οὗ θελήσῃ.

7 hōrkisa hymas, thygateres Ierousalēm,  
 en tais dynamesin kai en tais ischysesin tou agrou,  
 ean egeirēte kai exegeirēte tēn agapēn, heōs hou thelēṣē.

חֲרֹכִיסָא הִימָאס תְּיֻגָּטֵרֵס יֵרוּשָׁלַיִם  
 עַנַּיִס דִּימֵסִינ קַי עַנַּיִסִיִּשֵׁסִינ תּוֹ אַגְרוֹ  
 עַאן עֵגֵיִרֵתֵּעַ קַי עֵחֵגֵיִרֵתֵּעַ תֵּן אַגָּפֵן הַעֹס הוּ תְּלֵסֶּעַ

חֲקוֹל דּוּדֵי הִינֵה-זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל-הַהָרִים מְקַפֵּץ  
 עַל-הַגְּבָעוֹת:

**8. qol dodi hineh-zeh ba' m'daleg `al-heharim m'qapets `al-hag'ba`oth.**

**Song2:8** Listen! My beloved! Behold, he is coming, Climbing on the mountains, Leaping on the hills!

8 <8> Φωνὴ ἀδελφιδοῦ μου·  
 ἰδοὺ οὗτος ἥκει πηδῶν ἐπὶ τὰ ὄρη  
 διαλλόμενος ἐπὶ τοὺς βουνούς.

8 Phōnē adelphidou mou;  
 idou houtos hēkei pēdōn epi ta orē  
 diallomenos epi tous bounous.

אֲחֵר כַּתְּלָנֹו מִשְׁגִּיחַ מִן-הַחֲלֹנוֹת מִצִּיץ מִן-הַחַרְכִּיִם  
 ט הַדֹּמָה דוּדֵי לְצִבִּי אֹו לְעַפָּר הָאֵילִים הִנֵּה-זֶה עוֹמֵד  
 אֲחֵר כַּתְּלָנֹו מִשְׁגִּיחַ מִן-הַחֲלֹנוֹת מִצִּיץ מִן-הַחַרְכִּיִם

**9. domeh dodi lits'bi 'o l'`opher ha'ayalim hineh-zeh `omed 'achar kath'lenu mash'gicha min-hachalonoth metsits min-hacharakim.**

**Song2:9** My beloved is like a gazelle or a young stag. Behold, he is standing behind our wall, He is looking through the windows, He is peering through the lattice.

9 <9> ὁμοίος ἐστὶν ἀδελφιδός μου τῆ δορκάδι  
 ἢ νεβρῶ ἐλάφω ἐπὶ τὰ ὄρη Βαιθηλ.  
 ἰδοὺ οὗτος ἕστηκεν ὀπίσω τοῦ τοίχου ἡμῶν  
 παρακύπτων διὰ τῶν θυρίδων  
 ἐκκύπτων διὰ τῶν δικτύων.

9 homoiios estin adelphidos mou tē dorkadi  
 ē nebrō elaphōn epi ta orē Baithēl.  
 idou houtos hestēken opisō tou toichou hēmōn  
 parakypōn dia tōn thyridōn  
 ekkyptōn dia tōn diktyōn.

יַעֲנֵה דוּדֵי וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעֲיָתִי יַפְתִּי וְלִכְבִּי-לָךְ:  
 יֵעָנֶה דּוּדֵי וְאָמַר לִי קוּמִי לָךְ רַעֲיָתִי יַפְתִּי וְלִכְבִּי-לָךְ:

**10. `anah dodi w'amar li qumi lak ra'yathi yaphathi ul'ki-lak.**

**Song2:10** My beloved responded and said to me, Arise, my darling, my beautiful one, And come along.

<10> ἀποκρίνεται ἀδελφιδός μου καὶ λέγει μοι  
Ἄναστα ἐλθέ, ἡ πλησίον μου, καλή μου, περιστέρα μου,  
10 apokrinetai adelphidos mou kai legei moi  
Anasta elthe, hē plēsion mou, kalē mou, peristera mou,

יֵאָכֵר הַיְהוָה הַסֵּתוֹ עֲבָר הַגְּשֵׁם הַחַלָּף הַלֵּךְ לִי  
:יָצֵא יָצֵא גַחַץ מִן הַיַּד הַיְמָנִית 11

**11. kiy-hineh has'tho `abar hageshem chalaph halak lo.**

**Song2:11** For behold, the winter is past, The rain is over and gone.

<11> ὅτι ἰδοὺ ὁ χειμῶν παρήλθεν,  
ὁ ὑετὸς ἀπῆλθεν, ἐπορεύθη ἑαυτῶ,  
11 hoti idou ho cheimōn parēlthen,  
ho huetos apēlthen, eporeuthē heautō,

יֵב הַנְּצָנִים נִרְאָוּ בְּאֶרֶץ עֵת הַזְּמִיר הַגִּיעַ וְקוֹל הַתּוֹר  
נִשְׁמַע בְּאֶרְצֵנוּ 12  
יָצֵא יָצֵא מִן הַיַּד הַיְמָנִית 12  
:יָצֵא יָצֵא מִן הַיַּד הַיְמָנִית

**12. hanitsanim nir'u ba'arets `eth hazamir higi`a w'qol hator nish'ma` b'ar'tsenu.**

**Song2:12** The flowers have already appeared in the land; The time has arrived for pruning the vines, And the voice of the turtledove has been heard in our land.

<12> τὰ ἄνθη ὥφθη ἐν τῇ γῆ,  
καιρὸς τῆς τομῆς ἐφθакεν,  
φωνὴ τοῦ τρυγόνου ἠκούσθη ἐν τῇ γῆ ἡμῶν,  
12 ta anthē ōphthē en tē gē,  
kairos tēs tomēs ephthaken,  
phōnē tou trygonos ēkousthē en tē gē hēmōn,

יֵג הַתְּאֵנָה חֲנֻטָּה פְּגִיָּה וְהַגְּפָנִים סְמָדָר נִתְּנּוּ רֵיחַ קוֹמִי לְכִי  
רַעֲיָתִי יִפְתִּי וְלְכִי-לָךְ: ס 13  
יָצֵא יָצֵא מִן הַיַּד הַיְמָנִית 13  
:יָצֵא יָצֵא מִן הַיַּד הַיְמָנִית

**13. hat'enah chan'tah phageyah w'hag'phanim s'madar nath'nu reycha qumi l'ki ra`yathi yaphathi ul'ki-lak.**

**Song2:13** The fig tree has ripened its figs, And the vines in blossom have given forth their fragrance. Arise, my darling, my beautiful one, And come along!

<13> ἡ συκῆ ἐξήνεγκεν ὀλύνθους αὐτῆς,  
αἱ ἄμπελοι κυπρίζουσιν, ἔδωκαν ὄσμήν.  
ἀνάστα ἐλθέ, ἡ πλησίον μου, καλή μου, περιστέρα μου,  
13 hē sykē exēnegken olynthous autēs,

hai ampeloi kyprizousin, edōkan osmēn.  
anasta elthe, hē plēsion mou, kalē mou, peristera mou,

יֵצֵא אֲנִי מִן־הַר הַזֶּה וְיָצֵא אֲנִי מִן־הַר הַזֶּה וְיָצֵא אֲנִי מִן־הַר הַזֶּה 14  
:אֲנִי יֵצֵא אֲנִי מִן־הַר הַזֶּה וְיָצֵא אֲנִי מִן־הַר הַזֶּה וְיָצֵא אֲנִי מִן־הַר הַזֶּה  
יְדִיּוֹנְתִי בְּחַגְוֵי הַסֵּלַע בְּסִתְרֵי הַמַּדְרֵגָה הַרְאִינִי אֶת־מְרֵאִיךָ  
הַשְּׂמִיעֵינִי אֶת־קוֹלְךָ כִּי־קוֹלְךָ עָרֵב וּמְרֵאִיךָ נְאוּוָה: ס

14. yonathi b'chag'wey hasela` b'sether hamad'regah har'ini 'eth-mar'ayikhash'mi`ini 'eth-qolek kiy-qolek `areb umar'eyak na'weh.

**Song2:14** O my dove, in the clefts of the rock, In the secret place of the steep pathway, Let me see your form, Let me hear your voice; For your voice is sweet, And your form is lovely.

<14> καὶ ἔλθὲ σύ, περιστερὰ μου ἐν σκέπη τῆς πέτρας  
ἐχόμενα τοῦ προτειχίσματος,  
δείξόν μοι τὴν ὄψιν σου  
καὶ ἀκούτισόν με τὴν φωνήν σου,  
ὅτι ἡ φωνή σου ἡδεῖα, καὶ ἡ ὄψις σου ὠραία.

14 kai elthe sy, peristera mou en skepē tēs petras  
echomena tou proteichismatos,  
deixon moi tēn opsin sou  
kai akoutison me tēn phōnēn sou,  
hoti hē phōnē sou hēdeia, kai hē opsis sou hōraia.

וְכַרְמֵינוּ שֹׁעֲלִים שֹׁעֲלִים קִטְנִים מְחַבְּלִים כְּרָמִים 15  
:וְכַרְמֵינוּ שֹׁעֲלִים שֹׁעֲלִים קִטְנִים מְחַבְּלִים כְּרָמִים  
וְכַרְמֵינוּ שֹׁעֲלִים שֹׁעֲלִים קִטְנִים מְחַבְּלִים כְּרָמִים  
וְכַרְמֵינוּ שֹׁעֲלִים שֹׁעֲלִים קִטְנִים מְחַבְּלִים כְּרָמִים

15. 'echezu-lanu shu`alim shu`alim q'tanim m'chab'lim k'ramim uk'rameynu s'madar.

**Song2:15** Catch the foxes for us, The little foxes that are ruining the vineyards, While our vineyards are in blossom.

<15> Πιάσατε ἡμῖν ἀλώπεκας  
μικροὺς ἀφανίζοντας ἀμπελῶνας,  
καὶ αἱ ἄμπελοι ἡμῶν κυπρίζουσιν.

15 Piasate hēmin alōpekas  
mikrous aphanizontas ampelōnas,  
kai hai ampeloi hēmōn kyprizousin.

טוּדוּדִי לִי וְאָנִי לוֹ הָרְעָה בְּשׂוֹשָׁנִים: 16  
:טוּדוּדִי לִי וְאָנִי לוֹ הָרְעָה בְּשׂוֹשָׁנִים: 16

16. dodi li wa'ani lo haro`eh bashoshanim.

**Song2:16** My beloved is mine, and I am his; He pastures his flock among the lilies.

<16> Ἀδελφιδός μου ἐμοί, κἀγὼ αὐτῷ,



בִּאֲקוּמָה נָא וְאֶסֹבְבָה בְּעִיר בְּשׁוּקִים וּבְרַחֲבוֹת אֲבִקְשָׁה  
 אֵת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי בְּקִשְׁתִּיו וְלֹא מָצָאתִיו:

**2. 'aqumah na' wa'asob'bah ba'ir bash'waqim ubar'choboth 'abaq'shah 'eth she'ahabah naph'shi biqash'tiu w'lo' m'tsa'thiu.**

**Song3:2** I must arise now and go about the city; In the streets and in the squares I must seek him whom my soul loves. I sought him but did not find him.

<2> ἀναστήσομαι δὴ καὶ κυκλώσω ἐν τῇ πόλει  
 ἐν ταῖς ἀγοραῖς καὶ ἐν ταῖς πλατείαις  
 καὶ ζητήσω ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου·  
 ἐζήτησα αὐτὸν καὶ οὐχ εὔρον αὐτόν.

2 anastēsomai dē kai kyklōsō en tē polei  
 en tais agorais kai en tais plateiais  
 kai zētēsō hon ēgapēsen hē psychē mou;  
 ezētēsa auton kai ouch heuron auton.

כָּמָּוּן אֶגְאָכָּו אֶבְּרַחֲבוֹת אֲבִקְשָׁה נַפְשִׁי  
 בְּרַחֲבוֹת אֲבִקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מָצָאתִיו:

גְּמָצָאתִיו הַשְּׂמָרִים הַסֹּבְבִים בְּעִיר אֵת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי  
 רְאִיתָם:

**3. m'tsa'uni hashom'rim hasob'bim ba'ir 'eth she'ahabah naph'shi r'ithem.**

**Song3:3** The watchmen who make the rounds in the city found me, And I said, Have you seen him whom my soul loves?

<3> εὔροσάν με οἱ τηροῦντες οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει  
 Μὴ ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου εἴδετε;

3 heurosan me hoi tērountes hoi kyklountes en tē polei  
 Mē hon ēgapēsen hē psychē mou eidete?

כָּמָּוּן אֶגְאָכָּו אֶבְּרַחֲבוֹת אֲבִקְשָׁה נַפְשִׁי  
 כָּמָּוּן אֶגְאָכָּו אֶבְּרַחֲבוֹת אֲבִקְשָׁה נַפְשִׁי וְלֹא מָצָאתִיו  
 אֶחְזַתְתִּיו וְלֹא אֶרְפְּנוּ עַד-שֶׁהֵבִיאתִיו אֶל-בֵּית אִמִּי  
 וְאֶל-חֶדֶר הַחֹרֶתִי:

דְּכִמְעַט שְׁעָבַרְתִּי מֵהֶם עַד שֶׁמָּצָאתִי אֵת שְׂאֵהְבָה נַפְשִׁי  
 אֶחְזַתְתִּיו וְלֹא אֶרְפְּנוּ עַד-שֶׁהֵבִיאתִיו אֶל-בֵּית אִמִּי  
 וְאֶל-חֶדֶר הַחֹרֶתִי:

**4. kim'`at she`abar'ti mehem `ad shematsa'thi 'eth she'ahabah naph'shi 'achaz'tiu w'lo' 'ar'penu `ad-shehabey'thiu 'el-beyth 'imi w'el-cheder horathi.**

**Song3:4** Scarcely had I left them When I found him whom my soul loves; I held on to him and would not let him go Until I had brought him to my mothers house, And into the room of her who conceived me.

<4> ὡς μικρὸν ὅτε παρήλθον ἀπ' αὐτῶν,  
 ἕως οὗ εὔρον ὃν ἠγάπησεν ἡ ψυχὴ μου·

ἐκράτησα αὐτὸν καὶ οὐκ ἀφήσω αὐτόν,  
 ἕως οὗ εἰσήγαγον αὐτὸν εἰς οἶκον μητρὸς μου  
 καὶ εἰς ταμίειον τῆς συλλαβούσης με.

4 hōs mikron hote parēlthon ap' autōn,  
 heōs hou heuron hon ēgapēsen hē psychē mou;  
 ekratēsa auton kai ouk aphēsō auton,  
 heōs hou eisēgagon auton eis oikon mētros mou  
 kai eis tamieion tēs syllabousēs me.

ⲕⲲⲘⲉⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲛⲁⲓⲛⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ  
 ⲛⲁⲓⲛⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ

הַשְׁבַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם בְּצַבָּאוֹת אוּ בְּאַיְלוֹת

הַשְׁבַּח אֶם-תְּעִירוּ וְאֶם-תְּעוֹרְרוּ אֶת-הָאֲבָהָ עַד שֶׁתִּחַפְּץ׃ ס

**5. hish'ba`ti 'eth'kem b'noth Y'rushalam bits'ba'oth 'o b'ay'loth hasadeh 'im-ta`iru w'im-t'or'ru 'eth-ha'ahabah `ad shetech'pats.**

**Song3:5** I adjure you, O daughters of Yerushalayim, By the gazelles or by the hinds of the field, That you will not arouse or awaken my love Until she pleases.

<5> ὄρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλημ,  
 ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,  
 εἴαν ἐγειρήτε καὶ ἐξεγειρήτε τὴν ἀγάπην, ἕως ἂν θελήσῃ.

5 hōrkisa hymas, thygateres Ierusalēm,  
 en tais dynamesin kai en tais ischysesin tou agrou,  
 ean egeirēte kai exegeirēte tēn agapēn, heōs an thelēsē.

ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ  
 ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ

וּמִי זֹאת עֹלָה מִן-הַמִּדְבָּר כְּתִימָרוֹת עֹשֵׁן מִקְטָרֶת מוֹר  
 וּלְבוֹנָה מְכֹל אֲבָקַת רוֹכֵל׃

**6. mi zo'th `olah min-hamid'bar k'thimaroth `ashan m'qutereth mor ul'bonah mikol 'ab'qath rokel.**

**Song3:6** What is this coming up from the wilderness Like columns of smoke, Perfumed with myrrh and frankincense, With all scented powders of the merchant?

<6> Τίς αὕτη ἢ ἀναβαίνουσα ἀπὸ τῆς ἐρήμου  
 ὡς στελέχη καπνοῦ τεθυμιαμένη  
 σμύρναν καὶ λίβανον ἀπὸ πάντων κοινορτῶν μυρεψοῦ;

6 Tis hautē hē anabainousa apo tēs erēmou  
 hōs stelechē kapnou tethymiamenē  
 smyrnan kai libanon apo pantōn koniortōn myrepsou?

ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ  
 ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ ⲕⲲⲕⲁⲓⲛⲁⲓ

זֶהְנָה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שְׁשִׁים גִּבּוֹרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבּוֹרֵי  
יִשְׂרָאֵל:

**7. hineh mitatho shelish'lomoh shishim giborim sabib lah migiborey Yis'ra'El.**

**Song3:7** Behold, it is the traveling couch of Solomon; Sixty mighty men around it, Of the mighty men of Yisrael.

<7> ἰδοὺ ἡ κλίνη τοῦ Σαλωμων,  
ἑξήκοντα δυνατοὶ κύκλω αὐτῆς  
ἀπὸ δυνατῶν Ἰσραηλ,  
7 idou hē klinē tou Salōmōn,  
hexēkonta dynatoi kyklō autēs  
apo dynatōn Israēl,

יְצַדְדֵּם-לֹם יְצַדְדֵּם וְעַל-יָרְכוּ  
מִפְּחָד בַּלַּיְלוֹת: ס

**8. kulam 'achuzey chereb m'lum'dey mil'chamah 'ish char'bo `al-y'reko mipachad baleylloth.**

**Song3:8** All of them are wielders of the sword, Expert in war; Each man has his sword at his side, Guarding against the terrors of the night.

<8> πάντες κατέχοντες ῥομφαίαν  
δεδιδαγμένοι πόλεμον,  
ἀνὴρ ῥομφαία αὐτοῦ ἐπὶ μηρὸν αὐτοῦ  
ἀπὸ θάμβους ἐν νυξίν.  
8 pantes katechontes hromphaian  
dedidagmenoi polemon,  
anēr hromphaia autou epi mēron autou  
apo thambous en nyxin.

ט אֶפְרַיִם עָשָׂה לוֹ הַמָּלְךְ שְׁלֹמֹה מֵעֵצֵי הַלְּבָנוֹן:  
יְצַדְדֵּם-לֹם יְצַדְדֵּם וְעַל-יָרְכוּ

**9. 'apir'yon `asah lo hamelek sh'lomoh me`atsey hal'banon.**

**Song3:9** King Solomon has made for himself a sedan chair From the timber of Lebanon.

<9> φορεῖον ἐποίησεν ἑαυτῷ ὁ βασιλεὺς Σαλωμων  
ἀπὸ ξύλων τοῦ Λιβάνου,  
9 phoreion epoiēsen heautō ho basileus Salōmōn  
apo xylōn tou Libanou,

יְעַמּוּדָיו עָשָׂה כֶּסֶף רַפִּידָתוֹ זָהָב מְרַכְּבוֹ אֶרְגָּמָן תּוֹכוֹ  
יְצַדְדֵּם-לֹם יְצַדְדֵּם וְעַל-יָרְכוּ



1. **hinak yaphah ra`yathi hinak yaphah `eynayik yonim miba`ad l'tsamathek sa`rek k`eder ha`izim shegal'shu mehar gil`ad.**

**Song4:1** How beautiful you are, my darling, How beautiful you are! Your eyes are like doves behind your veil; Your hair is like a flock of goats That have descended from Mount Gilead.

<4:1> Ἰδοὺ εἶ καλή, ἡ πλησίον μου, ἰδοὺ εἶ καλή.

ὀφθαλμοί σου περιστεραὶ  
ἐκτὸς τῆς σιωπήσεώς σου.  
τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν,  
αἱ ἀπεκαλύφθησαν ἀπὸ τοῦ Γαλααδ.

1 Idu ei kalē, hē plēsion mou, idou ei kalē.

ophthalmoi sou peristerai  
ektos tēs siōpēsēōs sou.  
trichōma sou hōs agelai tōn aigōn,  
hai apekalyphthēsan apo tou Galaad.

יְצַוּ אֱנֻכָּהּ יְצַוּ אֱנֻכָּהּ יְצַוּ אֱנֻכָּהּ יְצַוּ אֱנֻכָּהּ יְצַוּ אֱנֻכָּהּ  
בְּשֵׁנֶיךָ כְּעֶדֶר הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הַר־הַצֵּפֶרֶת שֶׁכָּלֶם  
מִתְאַיְמוֹת וְשֶׁכָּלָה אֵין בָּהֶם:

2. **shinayik k`eder haq'tsuboth she`alu min-harach'tsah shekulam math'imoth w'shakulah `eyn bahem.**

**Song4:2** Your teeth are like a flock of newly shorn ewes Which have come up from their washing, All of which bear twins, And not one among them has lost her young.

<2> ὀδόντες σου ὡς ἀγέλαι τῶν κεκαρμένων,

αἱ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ λουτροῦ,  
αἱ πᾶσαι διδυμεύουσαι,  
καὶ ἀτεκνοῦσα οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς.

2 odontes sou hōs agelai tōn kekarmenōn,

hai anebēsan apo tou loutrou,  
hai pasai didymeuousai,  
kai ateknousa ouk estin en autais.

וְיָצַוּ אֱנֻכָּהּ יְצַוּ אֱנֻכָּהּ יְצַוּ אֱנֻכָּהּ יְצַוּ אֱנֻכָּהּ יְצַוּ אֱנֻכָּהּ  
גְּכַחוּט הַשָּׁנִי שֶׁכְּפֹתֶיךָ וּמִדְּבָרֶיךָ נֶאֱוָה כְּכֹלֶח הַר־מוֹן  
רֶקְתֶּךָ מִבְּעַד לְצִמְתֶּךָ:

3. **k`chut hashani siph'thothayik umid'bareyak na'weh k`phelach harimon raqathek miba`ad l'tsamathek.**

**Song4:3** Your lips are like a scarlet thread, And your mouth is lovely. Your temples are like a slice of a pomegranate Behind your veil.

<3> ὡς σπαρτίον τὸ κόκκινον χεῖλη σου,

καὶ ἡ λαλιά σου ὠραία.

ὡς λέπυρον τῆς ρόας μῆλόν σου  
ἐκτὸς τῆς σιωπήσεώς σου.

3 hōs spartion to kokkinon cheilē sou,  
kai hē lalia sou hōraia.  
hōs lepyron tēs hroas mēlon sou  
ektos tēs siōpēseōs sou.

כַּזְלֵךְ יָמֶיךָ כַּזְלֵךְ יָמֶיךָ כַּזְלֵךְ יָמֶיךָ כַּזְלֵךְ יָמֶיךָ  
דְּכַמְגַדְלֵי הַיָּד צִוְאַרְךָ בְּנוֹי לְתַלְפִּיּוֹת אֶלְךָ הַמְגִן תְּלוֹי  
עָלְיוֹ כֹּל נְשִׁלְטֵי הַגִּבּוֹרִים:

**4. k'mig'dal dawid tsaua'rek banuy l'thal'pioth 'eleph hamagen taluy `alayu kol shil'tey hagiborim.**

**Song4:4** Your neck is like the tower of David, Built with rows of stones On which are hung a thousand shields, All the round shields of the mighty men.

<4> ὡς πύργος Δαυιδ τράχηλός σου  
ὁ ὑποδομημένος εἰς θαλπωθ·  
χίλιοι θυρεοὶ κρέμανται ἐπ' αὐτόν,  
πάσαι βολίδες τῶν δυνατῶν.

4 hōs pyrgos Daudid trachēlos sou  
ho ὑkodomēmenos eis thalpiōth;  
chilioi thyreoi kremantai ep' auton,  
pasai bolides tōn dynatōn.

הַשְּׁנַי שְׂדֵיךָ כְּשְׁנֵי עֲפָרִים תְּאוּמֵי צְבִיָּה הָרוּעִים בְּשׂוֹשַׁנִּים:  
שְׁנֵי שְׂדֵיךָ כְּשְׁנֵי עֲפָרִים תְּאוּמֵי צְבִיָּה הָרוּעִים בְּשׂוֹשַׁנִּים

**5. sh'ney shadayik kish'ney `apharim t'omey ts'biah haro`im bashoshanim.**

**Song4:5** Your two breasts are like two fawns, Twins of a gazelle Which feed among the lilies.

<5> δύο μαστοὶ σου ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος  
οἱ νεμόμενοι ἐν κρίνοις.

5 duo mastoi sou hōs duo nebroi didymoi dorkados  
hoi nemomenoi en krinois.

וְעַד שְׁיִפּוֹחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצִּלְלִים אֶלְךָ לִי אֶל-הַר הַמּוֹר  
וְאֶל-גִּבְעַת הַקְּבוֹנָה:  
וְעַד שְׁיִפּוֹחַ הַיּוֹם וְנָסוּ הַצִּלְלִים אֶלְךָ לִי אֶל-הַר הַמּוֹר  
וְאֶל-גִּבְעַת הַקְּבוֹנָה:

**6. `ad sheyaphucha hayom w'nasu hats'lalim 'elek li 'el-har hamor w'el-gib'ath hal'bonah.**

**Song4:6** Until the cool of the day When the shadows flee away, I will go my way to the mountain of myrrh And to the hill of frankincense.

<6> ἕως οὗ διαπνεύσῃ ἡ ἡμέρα καὶ κινήθωσιν αἱ σκιαί,  
πορεύσομαι ἑμαυτῶ πρὸς τὸ ὄρος τῆς σμύρνης  
καὶ πρὸς τὸν βουνὸν τοῦ Λιβάνου.

6 heōs hou diapneusē hē hēmera kai kinēthōsin hai skiai,  
poreusomai emautō pros to oros tēs smyrnēs  
kai pros ton bounon tou Libanou.

יְכַלֶּךָ יַפְחַח רַעֲיָתִי וּמִוִּם אֵינְךָ בְּדָבָר׃ ס  
כּוּלַּח יָפַחַח רַעֲיָתִי וּמִוִּם אֵינְךָ בְּדָבָר׃ ס

**7. kulak yaphah ra`yathi umum `eyn bak.**

**Song4:7** You are altogether beautiful, my darling, And there is no blemish in you.

<7> ὅλη καλὴ ἐῖ, ἡ πλησίον μου, καὶ μῶμος οὐκ ἔστιν ἐν σοί.

7 holē kalē ei, hē plēsion mou, kai mōmos ouk estin en soi.

כּוּלַּח יָפַחַח רַעֲיָתִי וּמִוִּם אֵינְךָ בְּדָבָר׃ ס  
כּוּלַּח יָפַחַח רַעֲיָתִי וּמִוִּם אֵינְךָ בְּדָבָר׃ ס  
כּוּלַּח יָפַחַח רַעֲיָתִי וּמִוִּם אֵינְךָ בְּדָבָר׃ ס

חֲאַתִּי מִלְּבָנוֹן כַּלָּה אֶתִּי מִלְּבָנוֹן תָּבוֹאִי תְּשׁוּרִי מִרְאֵשׁ  
אַמְנָה מִרְאֵשׁ שְׁנִיר וְחֶרְמוֹן מִמְּעַנֹּת אֶרְיֹת מִהַרְרֵי נְמֵרִים׃

**8. `iti mil'banon kalah `iti mil'banon tabo'i tashuri mero'sh `amanah mero'sh s'nir w'cher'mon mim'`onoth `arayothe mehar'rey n'merim.**

**Song4:8** Come with me from Lebanon, my bride, May you come with me from Lebanon. Journey down from the summit of Amana, From the summit of Senir and Hermon, From the dens of lions, From the mountains of leopards.

<8> Δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου, νύμφη, δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου·  
ἐλεύσῃ καὶ διελεύσῃ ἀπὸ ἀρχῆς πίστεως,  
ἀπὸ κεφαλῆς Σανιρ καὶ Ἑρμων,  
ἀπὸ μανδρῶν λεόντων, ἀπὸ ὀρέων παρδάλεων.

8 Deuro apo Libanou, nymphē, deuro apo Libanou;  
eleusē kai dieleusē apo archēs pisteōs,  
apo kephalēs Sanir kai Ermōn,  
apo mandrōn leontōn, apo oreōn pardaleōn.

חֲבִיבֵי לִבִּי אֶחָד בְּאַחַד מֵעֵינֶיךָ׃ ט  
חֲבִיבֵי לִבִּי אֶחָד בְּאַחַד מֵעֵינֶיךָ׃ ט

ט לִבִּי לִבִּי אֶחָד בְּאַחַד מֵעֵינֶיךָ׃ ט  
בְּאַחַד עֵנֶק מִצְוֵרֶיךָ׃ ט

**9. libab'tini `achothi kalah libab'tini b'achad me `eynayik b'achad `anaq mitsau'ronayik.**

**Song4:9** You have made my heart beat faster, my sister, my bride; You have made my heart beat faster with a single glance of your eyes, With a single strand of your necklace.

<9> Ἐκαρδίωσας ἡμᾶς, ἀδελφή μου νύμφη,  
ἐκαρδίωσας ἡμᾶς ἐνὶ ἀπὸ ὀφθαλμῶν σου,

ἐν μιᾷ ἐνθέματι τραχήλων σου.

9 Ekardiōsas hēmas, adelphē mou nymphē,  
ekardiōsas hēmas heni apo ophthalmōn sou,  
en miā enthemati trachēlōn sou.

ⲏⲕⲁⲣⲓⲟⲥⲁⲥ ⲏⲉⲙⲁⲥ ⲁⲃⲉⲗⲑⲏⲥ ⲙⲟⲩ ⲛⲏⲙⲑⲏⲥ 10  
ⲉⲕⲁⲣⲓⲟⲥⲁⲥ ⲏⲉⲙⲁⲥ ⲏⲉⲛⲓ ⲁⲓⲛⲟ ⲟⲩⲑⲏⲙⲟⲛ ⲥⲟⲩ,  
ⲉⲛ ⲙⲓⲁ ⲉⲛⲑⲉⲙⲁⲧⲓ ⲧⲣⲁϭⲉⲗⲟⲛ ⲥⲟⲩ

יִמְהַרְפֹּי דְרִיבִי אֲחֹתִי כִּלָּה מַה-טֹּבוּ דְרִיבִי מִיַּיִן וְרִיחַ  
שְׁמַנִּיךָ מִכֹּל-בְּשָׂמִים:

**10. mah-yaphu dodayik 'achothi kalah mah-tobu dodayik miayin w'reycha sh'manayik mikal-b'samim.**

**Song4:10** How beautiful is your love, my sister, my bride! How much better is your love than wine, And the fragrance of your oils Than all kinds of spices!

<10> τί ἐκαλλιώθησαν μαστοί σου, ἀδελφή μου νύμφη,  
τί ἐκαλλιώθησαν μαστοί σου ἀπὸ οἴνου;  
καὶ ὄσμῃ ἱματίων σου ὑπὲρ πάντα τὰ ἀρώματα.

10 ti ekalliōthēsan mastoi sou, adelphē mou nymphē,  
ti ekalliōthēsan mastoi sou apo oinou?  
kai osmē himatiōn sou hyper panta ta arōmata.

ⲧⲏⲕⲁⲗⲓⲟⲑⲏⲥⲁⲛ ⲙⲁⲥⲧⲟⲓ ⲥⲟⲩ ⲁⲃⲉⲗⲑⲏⲥ ⲙⲟⲩ ⲛⲏⲙⲑⲏⲥ 11  
ⲧⲏⲕⲁⲗⲓⲟⲑⲏⲥⲁⲛ ⲙⲁⲥⲧⲟⲓ ⲥⲟⲩ ⲁⲓⲛⲟ ⲟⲩⲑⲏⲙⲟⲛ  
ⲙⲁⲥⲧⲟⲓ ⲥⲟⲩ ⲁⲓⲛⲟ ⲟⲩⲑⲏⲙⲟⲛ

יֵאֲנֹפֶת תִּטְּפֹנָה שִׁפְתֹתֶיךָ כִּלָּה דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֶיךָ  
וְרִיחַ שְׁלֹמֹתֶיךָ כְּרִיחַ לְבָנוֹן: ׀

**11. nopheth titoph'nah siph'thothayik kalah d'bash w'chalab tachath l'shonek w'reycha sal'mothayik k'reycha l'banon.**

**Song4:11** Your lips, my bride, drip honey; Honey and milk are under your tongue, And the fragrance of your garments is like the fragrance of Lebanon.

<11> κηρίον ἀποστάζουσιν χεῖλη σου, νύμφη,  
μέλι καὶ γάλα ὑπὸ τὴν γλῶσσάν σου,  
καὶ ὄσμῃ ἱματίων σου ὡς ὄσμῃ Λιβάνου.

11 kērion apostazousin cheilē sou, nymphē,  
meli kai gala hypo tēn glōssan sou,  
kai osmē himatiōn sou hōs osmē Libanou.

ⲧⲏⲕⲏⲓⲟⲥ ⲕⲉⲕⲗⲉⲓⲥⲙⲉⲛⲟⲥ ⲁⲃⲉⲗⲑⲏⲥ ⲙⲟⲩ ⲛⲏⲙⲑⲏⲥ 12  
ⲕⲏⲏⲓⲟⲥ ⲕⲉⲕⲗⲉⲓⲥⲙⲉⲛⲟⲥ ⲡⲏⲑⲑⲏ ⲉⲥⲑⲣⲁⲑⲓⲥⲙⲉⲛⲏⲑ

**12. gan na`ul 'achothi kalah gal na`ul ma`yan chatham.**

**Song4:12** A garden locked is my sister, my bride, A rock garden locked, a spring sealed up.

<12> Κῆπος κεκλεισμένος ἀδελφή μου νύμφη,  
κῆπος κεκλεισμένος, πηγὴ ἐσφραγισμένη·

12 Kēpos kekleisimenos adelphē mou nymphē,

13  
 יג שְׁלַחַיִךְ פְּרִי הַרְמוֹנִים עִם פְּרֵי מְגַדִּים כְּפָרִים  
 עִם-נְרָדִים:

**13. sh'lachayik par'des rimonim `im p'ri m'gadim k'pharim `im-n'radim.**

**Song4:13** Your shoots are an orchard of pomegranates With choice fruits, henna with nard plants,

<13> ἀποστολαί σου παράδεισος ῥοῶν μετὰ καρποῦ ἀκροδρύων, κύπροι μετὰ νάρδων,

13 apostolai sou paradeisos hroōn meta karpou akrodryōn, kyproi meta nardōn,

14  
 יד יָרֵךְ וְכַרְכֹּם קָנָה וְקַנְמֹן עִם כָּל-עֵצֵי לְבוֹנָה מֵר  
 וְאַהֲלוֹת עִם כָּל-רְאֵשֵׁי בְשָׁמִים:

**14. ner'd' w'kar'kom qaneh w'qinamon `im kal-`atsey l'bonah morwa'ahaloth `im kal-ra'shey b'samim.**

**Song4:14** Nard and saffron, calamus and cinnamon, With all the trees of frankincense, Myrrh and aloes, along with all the finest spices.

<14> νάρδος καὶ κρόκος, κάλαμος καὶ κιννάμωμον μετὰ πάντων ξύλων τοῦ Λιβάνου, σμύρνα αλωθ μετὰ πάντων πρώτων μύρων,

14 nardos kai krokos, kalamos kai kinnamōmon meta pantōn xylōn tou Libanou, smyrna alōth meta pantōn prōtōn myrōn,

15  
 טו מַעְיַן גַּנִּים בְּאֵר מַיִם חַיִּים וְנַזְלִים מִן-לְבָנוֹן:

**15. ma`yan ganim b'er mayim chayim w'noz'lim min-l'banon.**

**Song4:15** You are a garden spring, A well of fresh water, And streams flowing from Lebanon.

<15> πηγή κήπων, φρέαρ ὕδατος ζῶντος καὶ ῥοιζοῦντος ἀπὸ τοῦ Λιβάνου.

15 pēgē kēpōn, phrear hydatos zōntos kai hroizountos apo tou Libanou.

16  
 יְצַיֵן מַעְיַן מַיִם חַיִּים וְנַזְלִים מִן-לְבָנוֹן

זעורִי צִפּוֹן וּבוֹאִי תִימָן הַפִּיחִי גַנִּי יִזְלוּ בְּשִׁמְרוֹ יְבֹא  
דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרֵי מְגַדָּיו:

טז עורִי צִפּוֹן וּבוֹאִי תִימָן הַפִּיחִי גַנִּי יִזְלוּ בְּשִׁמְרוֹ יְבֹא  
דוֹדִי לְגַנּוֹ וְיֹאכַל פְּרֵי מְגַדָּיו:

16. `uri tsaphon ubo'i theyman haphichi gani yiz'lu b'samayu yabo' dodi l'gano w'yo'kal p'ri m'gadayu.

**Song4:16** Awake, O north wind, And come, wind of the south; Make my garden breathe out fragrance, Let its spices be wafted abroad. May my beloved come into his garden And eat its choice fruits!

<16> Ἐξεγέρθητι, βορρά, καὶ ἔρχου, νότε,  
διάπνευσον κήπόν μου, καὶ ῥευσάτωσαν ἀρώματά μου·  
καταβήτω ἀδελφιδός μου εἰς κήπον αὐτοῦ  
καὶ φαγέτω καρπὸν ἀκροδρύων αὐτοῦ.

16 Exegerthēti, borra, kai erchou, note,  
diapneuson kēpon mou, kai hreusatōsan arōmata mou;  
katabētō adelphidos mou eis kēpon autou  
kai phagetō karpon akrodryōn autou.

## Chapter 5

אָבֹתַי לְגַנִּי אָחֹתִי כַלָּה אָרִיתִי מוֹרִי  
עִם-בְּשָׁמִי אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם-הַבָּשִׂי שְׁתִּיתִי יֵינִי עִם-חֶלְבִי  
אָכְלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ הַדּוֹדִים: ׀

אָבֹתַי לְגַנִּי אָחֹתִי כַלָּה אָרִיתִי מוֹרִי Song5:1

אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם-הַבָּשִׂי שְׁתִּיתִי יֵינִי עִם-חֶלְבִי  
אָכְלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ הַדּוֹדִים: ׀

אָבֹתַי לְגַנִּי אָחֹתִי כַלָּה אָרִיתִי מוֹרִי  
עִם-בְּשָׁמִי אָכַלְתִּי יַעְרִי עִם-הַבָּשִׂי שְׁתִּיתִי יֵינִי עִם-חֶלְבִי  
אָכְלוּ רַעִים שְׁתוּ וְשָׁכְרוּ הַדּוֹדִים: ׀

1. ba'thi l'gani 'achothi kalah 'arithi mori `im-b'sami 'akal'ti ya`ri `im-dib'shi shathithi yeyni `im-chalabi 'ik'lu re`im sh'thu w'shik'ru dodim.

**Song5:1** I have come into my garden, my sister, my bride; I have gathered my myrrh along with my balsam. I have eaten my honeycomb and my honey; I have drunk my wine and my milk. Eat, friends; Drink and imbibe deeply, O lovers.

<5:1> Εἰσῆλθον εἰς κήπόν μου, ἀδελφή μου νύμφη,  
ἐτρύγησα σμύρναν μου μετὰ ἀρωμάτων μου,  
ἔφαγον ἄρτον μου μετὰ μέλιτός μου,  
ἔπιον οἶνόν μου μετὰ γάλακτός μου·  
φάγετε, πλησίοι, καὶ πίετε καὶ μεθύσθητε, ἀδελφοί,

1 Eisēlthon eis kēpon mou, adelphē mou nymphē,  
etrygēsa smyrnan mou meta arōmatōn mou,  
ephagon arton mou meta melitos mou,  
epion oinon mou meta galaktos mou;  
phagete, plēsioi, kai piete kai methysthēte, adelphoi,





זמציאני השמררים הסבבים בעיר הכוני פצעוני נשאני  
את רדידי מעלי שמרי החמות:

**7. m'tsa'uni hashom'rim hasob'bim ba'ir hikuni ph'tsa`uni nas'u 'eth-r'didi me`alay shom'rey hachomoth.**

**Song5:7** The watchmen who make the rounds in the city found me, They struck me and wounded me; The guardsmen of the walls took away my shawl from me.

<7> εὔροσάν με οἱ φύλακες οἱ κυκλοῦντες ἐν τῇ πόλει,  
ἐπάταξάν με, ἐτραυματίσαν με,  
ἦραν τὸ θέριστρόν μου ἀπ' ἐμοῦ φύλακες τῶν τειχέων.

7 heurosan me hoi phylakes hoi kyklountes en tē polei,  
epataxan me, etraumatisan me,  
ēran to theristrōn mou ap' emou phylakes tōn teicheōn.

ח השבעתי אתכם בנות ירושלם אם תמצאו את הודי  
מה תגידו לו שחולת אהבה אני:

**8. hish'ba`ti 'eth'kem b'noth Y'rushalam 'im-tim'ts'u 'eth-dodi mah-tagidu lo shecholath 'ahabah 'ani.**

**Song5:8** I adjure you, O daughters of Yerushalayim, If you find my beloved, As to what you will tell him: For I am lovesick.

<8> ὠρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἱερουσαλημ,  
ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,  
ἐὰν εὔρητε τὸν ἀδελφιδόν μου, τί ἀπαγγείλητε αὐτῷ;  
ὅτι τετρωμένη ἀγάπης εἰμι ἐγώ.

8 hōrkisa hymas, thygateres Ierousalēm,  
en tais dynamesin kai en tais ischysesin tou agrou,  
ean heurēte ton adelphidon mou, ti apageilēte autō?  
hoti tetrōmenē agapēs eimi egō.

ט מה הודי מה הודי היפה בנשים מה הודי מה הודי שפכה  
השבעתני:

**9. mah-dodek midod hayaphah banashim mah-dodek midod shekakah hish'ba`tanu.**

**Song5:9** What kind of beloved is your beloved, O most beautiful among women? What kind of beloved is your beloved, That thus you adjure us?

<9> Τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδοῦ, ἢ καλὴ ἐν γυναιξίν,  
τί ἀδελφιδός σου ἀπὸ ἀδελφιδοῦ, ὅτι οὕτως ὠρκισας ἡμᾶς;

9 Ti adelphidos sou apo adelphidou, hē kalē en gynainin,  
ti adelphidos sou apo adelphidou, hoti houtōs hōrkisas hēmas?

10 יְהוּדִי צַח וְאָדוֹם הַגּוֹל מִרְבָּבָה:  
10 יְהוּדִי צַח וְאָדוֹם הַגּוֹל מִרְבָּבָה

**10. dodi tsach w'adom dagul mer'babah.**

**Song5:10** My beloved is dazzling and ruddy, Outstanding among ten thousand.

<10> Ἀδελφιδός μου λευκός και πυρρός,  
ἐκλελοχισμένος ἀπὸ μυριάδων·

10 Adelphidos mou leukos kai pyrros,  
eklelochismenos apo myriadōn;

11 יֵאֵרֵאֲשׁוּ כְּתָם פָּז קִוְצוֹתָיו תְּלַתְּלִים שְׁחָרוֹת כְּעוֹרֵב:  
11 יֵאֵרֵאֲשׁוּ כְּתָם פָּז קִוְצוֹתָיו תְּלַתְּלִים שְׁחָרוֹת כְּעוֹרֵב

**11. ro'sho kethem paz q'utsothayu tal'talim sh'choroth ka`oreb.**

**Song5:11** His head is like gold, pure gold; His locks are like clusters of dates And black as a raven.

<11> κεφαλὴ αὐτοῦ χρυσίον και φαῖ,  
βόστρυχοι αὐτοῦ ἐλάται, μέλανες ὡς κόραξ,

11 kephalē autou chrysiōn kai phaz,  
bostrychoi autou elatai, melanes hōs korax,

12 יְבַעֲיָנוּ כִּיּוֹנִים עַל-אַפְיָקֵי מַיִם רִחְצוֹת בְּחָלָב יִשְׁבוֹת  
12 יְבַעֲיָנוּ כִּיּוֹנִים עַל-אַפְיָקֵי מַיִם רִחְצוֹת בְּחָלָב יִשְׁבוֹת

עַל-מְלֵאֲתָא:  
עַל-מְלֵאֲתָא:

**12. `eynayu k'yonim `al-'aphiqey mayim rochatsoth bechalab yosh'both `al-mile'th.**

**Song5:12** His eyes are like doves Beside streams of water, Bathed in milk, And reposed in their setting.

<12> ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς περιστεραὶ ἐπὶ πληρώματα ὑδάτων  
λελουσμένοι ἐν γάλακτι  
καθήμεναι ἐπὶ πληρώματα ὑδάτων,

12 ophthalmoi autou hōs peristerai epi plērōmata hydatōn  
lelousmenai en galakti  
kathēmenai epi plērōmata hydatōn,

13 יִגְלַחְיוּ כְּעֵרוֹגַת הַבְּשָׂם מְגִדְלוֹת מְרִקְחִים שְׂפָתוֹתָיו  
13 יִגְלַחְיוּ כְּעֵרוֹגַת הַבְּשָׂם מְגִדְלוֹת מְרִקְחִים שְׂפָתוֹתָיו

שׁוֹשְׁנִים נְטֻפוֹת מוֹר עֹבֵר:  
שׁוֹשְׁנִים נְטֻפוֹת מוֹר עֹבֵר:

13. P'chayaw ka`arugath habosem mig'd'loth mer'qachim siph'thothayu shoshanim not'photh mor`ober.

**Song5:13** His cheeks are like a bed of balsam, Banks of sweet-scented herbs; His lips are lilies Dripping with liquid myrrh.

<13> *σιαγόνες αὐτοῦ ὡς φιάλαι τοῦ ἀρώματος φύουσαι μυρσιμικά, χείλη αὐτοῦ κρίνα στάζοντα σμύρναν πλήρη,*

13 siagones autou hōs phialai tou arōmatos phuousai myrepsika, cheilē autou krina stazonta smyrnan plērē,

יָוָן כְּסוּפֵי הַבְּשָׂמִים הַטְּהוֹרִים וְשֹׁשָׁנִים נוֹטְפוֹת מִיָּוֶן  
וְשֹׁשָׁנִים נוֹטְפוֹת מִיָּוֶן

יְדֵי יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתְּרֻשִׁישׁ מִצֵּירוֹ עֹשֶׂת נֶשֶׁן  
מִעֲלֵפֶת סַפִּירִים:

14. yadayu g'liley zahab m'mula'im batar'shish me`ayu`esheth shen m`ulepheth sapirim.

**Song5:14** His hands are rods of gold Set with beryl; His abdomen is carved ivory Inlaid with sapphires.

<14> *χεῖρες αὐτοῦ τορευταὶ χρυσαῖ πεπληρωμέναι θαρσις, κοιλία αὐτοῦ πυξίον ἐλεφάντινον ἐπὶ λίθου σαπφείρου,*

14 cheires autou toreutai chryesai peplērōmenai tharsis, koilia autou pyxion elephantinon epi lithou sappheirou,

יָדָיו גְּלִילֵי זָהָב מְמֻלָּאִים בַּתְּרֻשִׁישׁ מִצֵּירוֹ עֹשֶׂת נֶשֶׁן  
מִעֲלֵפֶת סַפִּירִים:

טוֹשׁוֹקָיו עֲמוּדֵי נֶשֶׁן מִיִּסְדֵּים עַל-אֲדָנִי-פָּז מִרְאֵהוּ כִּלְבָנוֹן  
בְּחֹר כְּאַרְזִים:

15. shoqayu`amudey shesh m'yusadim`al-'ad'ney-phaz mar'ehu kal'banon bachur ka'arazim.

**Song5:15** His legs are pillars of alabaster Set on pedestals of pure gold; His appearance is like Lebanon Choice as the cedars.

<15> *κνήμαι αὐτοῦ στῦλοι μαρμαρίνοι τεθεμελιωμένοι ἐπὶ βάσεις χρυσᾶς, εἶδος αὐτοῦ ὡς Λίβανος, ἐκλεκτὸς ὡς κέδροι,*

15 knēmai autou styloi marmarinoi tethemeliōmenoi epi baseis chrysas, eidos autou hōs Libanos, eklektos hōs kedroi,

טוֹשׁוֹקָיו עֲמוּדֵי נֶשֶׁן מִיִּסְדֵּים עַל-אֲדָנִי-פָּז מִרְאֵהוּ כִּלְבָנוֹן  
בְּחֹר כְּאַרְזִים:

טוֹשׁוֹקָיו עֲמוּדֵי נֶשֶׁן מִיִּסְדֵּים עַל-אֲדָנִי-פָּז מִרְאֵהוּ כִּלְבָנוֹן  
בְּחֹר כְּאַרְזִים:

16. chiko mam'thaqim w'kulo machamadim zeh dodi w'zeh re`i b'noth Y'rushalam.



**Song6:3** I am my beloveds and my beloved is mine, He who pastures his flock among the lilies.

<3> ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῷ μου, καὶ ἀδελφιδός μου ἐμοὶ  
ὁ ποιμαίνων ἐν τοῖς κρίνοις.

3 egō tō adelphidō mou, kai adelphidos mou emoi  
ho poimainōn en tois krinois.

יְלַוְיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל  
:אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל

דִּי־כַּח אֶת־רַעְיָתִי כְּתִרְצָה נֶאֱוָה כִּירוּשָׁלַם אֵימָה  
כְּנֶגְדְּגִלוֹת:

**4. yaphah 'at' ra`yathi k'thir'tsah na'wah kiY'rushalam 'ayumah kanid'galoth.**

**Song6:4** You are as beautiful as Tirzah, my darling, As lovely as Yerushalayim, As awesome as an army with banners.

<4> Καλή εἶ, ἡ πλησίον μου, ὡς εὐδοκία,  
ὡραία ὡς Ἱερουσαλημ,  
θάμβος ὡς τεταγμένοι.

4 Kalē ei, hē plēsion mou, hōs eudokia,  
hōraia hōs Ierousalēm,  
thambos hōs tetagmenai.

יְלַוְיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל  
:אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל

הַחֶסְבִי עֵינַיִךְ מִנְגִדִי שֶׁהֵם הִרְהִיבֵנִי שְׁעָרֶיךָ כְּעֶדֶר הָעֵזִים  
שֶׁנִּלְשׁוּ מִן־הַגִּלְעָד:

**5. hasebi `eynayik mineg'di shehem hir'hibuni sa`rek k`eder ha`izim shegal'shu min-hagil`ad.**

**Song6:5** Turn your eyes away from me, For they have confused me; Your hair is like a flock of goats That have descended from Gilead.

<5> ἀπόστρεψον ὀφθαλμούς σου ἀπεναντίον μου,  
ὅτι αὐτοὶ ἀνεπτέρωσάν με.  
τρίχωμά σου ὡς ἀγέλαι τῶν αἰγῶν,  
αἱ ἀνεφάνησαν ἀπὸ τοῦ Γαλααδ.

5 apostrepson ophthalmous sou apenantion mou,  
hoti autoi anepterōsan me.  
trichōma sou hōs agelai tōn aigōn,  
hai anephanēsan apo tou Galaad.

יְלַוְיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל  
:אֶת־אֶתְּיָאֵל אֶת־אֶתְּיָאֵל

וְשֵׁנֶיךָ כְּעֶדֶר הָרְחֵלִים שְׁעָלוּ מִן־הַר־חֶצְהָ שֶׁכְּלָם מִתְּאֵימוֹת



ט אַחַת הִיא יוֹנָתִי תַמָּתִי אַחַת הִיא לְאַמָּהּ בָּרָה הִיא  
 לְיוֹלְדָתָהּ רְאוּהָ בָנוֹת וַיֵּאשְׁרוּהָ מְלָכוֹת וּבְיַלְגָּשִׁים  
 וַיְהַלְלוּהָ: ם

9. 'achath hi' yonathi thamathi 'achath hi' l'imah barah hi' l'yolad'tah ra'uha banoth way'ash'ruha m'lakoth uphilag'shim way'hal'luha.

**Song6:9** But my dove, my perfect one, is unique: She is her mothers only daughter; She is the pure child of the one who bore her. The maidens saw her and called her blessed, The queens and the concubines also, and they praised her, saying,

9 <9> μία ἐστὶν περιστέρα μου, τελεία μου,  
 μία ἐστὶν τῇ μητρὶ αὐτῆς,  
 ἐκλεκτὴ ἐστὶν τῇ τεκούσῃ αὐτῆς.  
 εἶδον αὐτὴν θυγατέρες καὶ μακαριοῦσιν αὐτήν,  
 βασίλισσαι καὶ παλλακαὶ καὶ αἰνέσουσιν αὐτήν.

9 mia estin peristera mou, teleia mou,  
 mia estin tē mētri autēs,  
 eklektē estin tē tekousē autēs.  
 eidosan autēn thygateres kai makariousin autēn,  
 basilissai kai pallakai kai ainesousin autēn.

אִימָה כַּבְּדָהּ לֹדוֹת: ם  
 אִימָה כַּבְּדָהּ לֹדוֹת: ם

י מִי-זֹאת הַנִּשְׁקָפָה כְּמוֹ-שָׁחַר יָפָה כְּלְבָנָה בָּרָה כַּחֲמָה  
 אִימָה כַּבְּדָהּ לֹדוֹת: ם

10. mi-zo'th hanish'qaphah k'mo-shachar yaphah kal'banah barah kachamah 'ayumah kanid'galoth.

**Song6:10** Who is this that grows like the dawn, As beautiful as the full moon, As pure as the sun, As awesome as an army with banners?

10 <10> Τίς αὕτη ἢ ἐκκύπτουσα ὡσεὶ ὄρθρος,  
 καλὴ ὡς σελήνη, ἐκλεκτὴ ὡς ὁ ἥλιος,  
 θάμβος ὡς τεταγμένοι;

10 Tis hautē hē ekkyptousa hōsei orthros,  
 kalē hōs selēnē, eklektē hōs ho hēlios,  
 thambos hōs tetagmenai?

אִימָה כַּבְּדָהּ לֹדוֹת: ם  
 אִימָה כַּבְּדָהּ לֹדוֹת: ם

י אֵל-גִּינַת אֶגּוֹז יִרְדְּתִי לְרֵאוֹת בְּאֵבֵי הַנַּחַל לְרֵאוֹת  
 הַפְּרָחִים הַנִּצְוֹ הַרְמִינִים:

11. 'el-ginath 'egoz yarad'ti lir'oth b'ibey hanachal lir'oth haphar'chah hagephen henetsu harimonim.

**Song6:11** I went down to the orchard of nut trees To see the blossoms of the valley, To see whether the vine had budded Or the pomegranates had bloomed.

<11> Εἰς κήπον καρύας κατέβην ἰδεῖν ἐν γενήμασιν τοῦ χειμάρρου,  
ἰδεῖν εἰ ἤνθησεν ἡ ἀμπελος,  
ἐξήνθησαν αἱ ρόαι·  
ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστούς μου σοί.

11 Eis kēpon karuas katebēn idein en genēmasin tou cheimarrou,  
idein ei ēnthēsen hē ampelos,  
exēnthēsan hai hroai;  
ekei dōsō tous mastous mou soi.

יב לא ידעתי נפשי שמתני מרכבות עמי-נדיב:  
12

**12. lo' yada`ti naph'shi samath'ni mar'k'both `ami-nadib.**

**Song6:12** Before I was aware, my soul set me Over the chariots of my noble people.

<12> οὐκ ἔγνων ἡ ψυχὴ μου· ἔθετό με ἄρματα Αμιναδαβ.

12 ouk egnō hē psychē mou; etheto me harmata Aminadab.

### Chapter 7

שׁוּבִי שׁוּבִי הַשׁוּלָמִית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנַחֲזֶה-בָּךְ  
שׁוּבִי שׁוּבִי הַשׁוּלָמִית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנַחֲזֶה-בָּךְ Song7:1  
מִהַתְחַזֵּוּ בַּשׁוּלָמִית כְּמַחְלַת הַמַּחֲנִיִּם:

אֲשׁוּבִי שׁוּבִי הַשׁוּלָמִית שׁוּבִי שׁוּבִי וְנַחֲזֶה-בָּךְ  
מִהַתְחַזֵּוּ בַּשׁוּלָמִית כְּמַחְלַת הַמַּחֲנִיִּם:

**13. (7:1 in Heb.) shubi shubi hashulamith shubi shubi w'nechezeh-bak mah-techezu bashulamith kim'cholath hamachanayim.**

**Song6:13** Come back, come back, O Shulammitte; Come back, come back, that we may gaze at you! Why should you gaze at the Shulammitte, As at the dance of the two companies?

<7:1> Ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε, ἡ Σουλαμίτις,  
ἐπίστρεφε ἐπίστρεφε, καὶ ὀψόμεθα ἐν σοί.  
Τί ὄψεσθε ἐν τῇ Σουλαμίτιδι;  
ἡ ἐρχομένη ὡς χοροὶ τῶν παρεμβολῶν.

1 Epistrephe epistrephe, hē Soulamitis,  
epistrephe epistrephe, kai opsometha en soi.  
Ti opsesthe en tē Soulamitidi?  
hē erchomenē hōs choroi tōn parembolōn.

בְּמַה-יִפְּוּ פְעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים בַּת-נְדִיב חַמוּקִי יִרְכֶּכֶךָ כְּמוֹ  
חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אֶפְרָיִם

בְּמַה-יִפְּוּ פְעָמֶיךָ בְּנַעֲלִים בַּת-נְדִיב חַמוּקִי יִרְכֶּכֶךָ כְּמוֹ  
חֲלָאִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אֶפְרָיִם

1. (7:2 in Heb.) mah-yaphu ph`amayik ban`alim bath-nadib chamuqey y`rekayik k`mo chala'im ma`aseh y`dey `aman.

**Song 7:1** How beautiful are your feet in sandals, O princes daughter! The curves of your hips are like jewels, The work of the hands of an artist.

<2> Τί ὠραιώθησαν διαβήματά σου ἐν ὑποδήμασιν,  
θύγατερ Ναδαβ;  
ῥυθμοὶ μηρῶν σου ὅμοιοι ὀρμίσκοις  
ἔργῳ χειρῶν τεχνίτου·

2 Ti hōraiōthēsan diabēmata sou en hypodēmasin,  
thygater Nadab?  
hrythmoi mērōn sou homoioi hormiskois  
ergō cheirōn technitou;

מְצַדְדֵי  
מְצַדְדֵי מְצַדְדֵי מְצַדְדֵי מְצַדְדֵי מְצַדְדֵי מְצַדְדֵי מְצַדְדֵי מְצַדְדֵי מְצַדְדֵי מְצַדְדֵי

גִּשְׂרֵיךְ אֲגֵן הַסֶּהַר אֶל־יַחְסֵר הַמְּזֶג בְּטִנְךָ עֲרַמַת חֲטִיִּם  
סוּגָה בְּשׁוֹשָׁנִים:

2. (7:3 in Heb.) shar'rek `agan hasahar `al-yech'sar hamazeg bit'nek `aremath chitim sugah bashoshanim.

**Song 7:2** Your navel is like a round goblet Which never lacks mixed wine; Your belly is like a heap of wheat Fenced about with lilies.

<3> ὀμφαλός σου κρατῆρ τορευτὸς  
μὴ ὑστερούμενος κρᾶμα·  
κοιλία σου θιμωνιά σίτου πεφραγμένη ἐν κρίνοις·

3 omphalos sou kratēr toreutos  
mē hysteroumenos krama;  
koilia sou thimōnia sitou pephragmenē en krinois;

אֶפְרַיִם  
דְּשָׁנֶיךָ כְּשָׁנֵי עֶפְרַיִם תִּשְׁבְּרֵם צְבִיָּה:

3. (7:4 in Heb.) sh'ney shadayik kish'ney `apharim ta'amey ts'biah.

**Song 7:3** Your two breasts are like two fawns, Twins of a gazelle.

<4> δύο μαστοί σου ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος·

4 duo mastoi sou hōs duo nebroi didymoi dorkados;

אֶפְרַיִם  
אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם אֶפְרַיִם

הַצְּבִיָּה כְּמַגְדָּל הַשֵּׁן עֵינֶיךָ בְּרִכּוֹת בְּחֻשְׁבוֹן עַל־שַׁעַר  
בַּת־רַבִּים אֲפֶךָ כְּמַגְדָּל הַלְּבָנוֹן צוֹפָה פְּנֵי הַמְּשָׁק:

4. (7:5 in Heb.) tsua'rek k'mig'dal hashen `eynayik b'rekoth b'chesh'bon `al-sha`ar bath-rabim `apek k'mig'dal hal'banon tsopeh p'ney damaseq.



καὶ οἱ μαστοὶ σου τοῖς βότρυσιν.

8 touto megethos sou hōmoiōthē tō phoiniki  
kai hoi mastoi sou tois botrysin.

יָצַדְוּ כְּנֶ-יָצַעְוּ יָצַעְוּ כְּנֶ-יָצַעְוּ כְּנֶ-יָצַעְוּ כְּנֶ-יָצַעְוּ 9  
:יָצַעְוּ כְּנֶ-יָצַעְוּ יָצַעְוּ כְּנֶ-יָצַעְוּ יָצַעְוּ כְּנֶ-יָצַעְוּ

ט אָמַרְתִּי אֶעֱלֶה בְּתַמָּר אֶחָזָה בְּסִנְיָיו וַיְהִי-נָא שְׂדַיִךְ  
כְּאֶשְׂכְּלוֹת הַגֶּפֶן וְרֵיחַ אִפְּךָ כַּתְּפוּחִים:

8. (7:9 in Heb.) ‘amar’ti ‘e`eleh b’tthamar ‘ochazah b’san’sinayu w’yih’yu-na’ shadayik  
k’esh’k’loth hagephen w’reycha ‘apek katapuchim.

**Song7:8** I said, I will climb the palm tree, I will take hold of its fruit stalks. Oh, may your breasts  
be like clusters of the vine, And the fragrance of your breath like apples,

9 <9> εἶπα Ἀναβήσομαι ἐν τῷ φοίνικι,  
κρατήσω τῶν ὕψεων αὐτοῦ,  
καὶ ἔσονται δὴ μαστοὶ σου ὡς βότρυες τῆς ἀμπέλου  
καὶ ὀσμὴ ῥινόσ σου ὡς μῆλα

9 eipa Anabēsomai en tō phoiniki,  
kratēsō tōn huueōn autou,  
kai esontai dē mastoi sou hōs botruēs tēs ampelou  
kai osmē hrinos sou hōs mēla

כְּנֶ-יָצַדְוּ כְּנֶ-יָצַדְוּ כְּנֶ-יָצַדְוּ כְּנֶ-יָצַדְוּ כְּנֶ-יָצַדְוּ 10  
:כְּנֶ-יָצַדְוּ

י וַחֲכֶךָ כִּיִּין הַטּוֹב הוֹלֵךְ לְדוֹדִי לְמִישָׁרִים דּוֹבֵב שִׁפְתֵי  
יְשָׁנִים:

9. (7:10 in Heb.) w’chikek k’yeyn hatob holek l’dodi l’meysharim dobeb siph’theyy’shenim.

**Song7:9** And your mouth like the best wine! It goes down smoothly for my beloved, Flowing  
gently through the lips of those who fall asleep.

10 <10> καὶ λάρυγξ σου ὡς οἶνος ὁ ἀγαθὸς  
πορευόμενος τῷ ἀδελφιδῶ μου εἰς εὐθύθητα  
ἱκανούμενος χείλεσίν μου καὶ ὀδοῦσιν.

10 kai larygx sou hōs oinos ho agathos  
poreuomenos tō adelphidō mou eis euthythēta  
hikanoumenos cheilesin mou kai odousin.

יָאֲנִי לְדוֹדִי וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ: ס 11  
:יָאֲנִי לְדוֹדִי וְעָלִי תְּשׁוּקָתוֹ: ס

10. (7:11 in Heb.) ‘ani l’dodi w`alay t’shuqatho.

**Song7:10** I am my beloveds, And his desire is for me.

11 <11> Ἐγὼ τῷ ἀδελφιδῶ μου,  
καὶ ἐπ’ ἐμὲ ἡ ἐπιτροφή αὐτοῦ.

11 Egō tō adelphidō mou,  
kai ep' eme hē epistrophē autou.

יב לְכָה דוּדִי נִצְאָה הַשָּׂדֶה נְלִינָה בַּכְּפָרִים: 12

11. (7:12 in Heb.) l'kah dodī netse' hasadeh nalinah bak'pharim.

**Song 7:11** Come, my beloved, let us go out into the country, Let us spend the night in the villages.

<12> ἔλθε, ἀδελφιδέ μου, ἐξέλθωμεν εἰς ἀγρόν,  
αὐλισθῶμεν ἐν κώμαις·

12 elthe, adelphide mou, exelthōmen eis agron,  
aulisthōmen en kōmais;

יג נִשְׁכִּימָה לְכַרְמִים נִרְאֶה אִם פָּרְחָה הַגֶּפֶן פִּתַּח  
הַסְּמָדָר הַיָּצוּר הַרְמוֹנִים שָׁם אֶתֶן אֶת-דִּדִּי לָךְ: 13

12. (7:13 in Heb.) nash'kimah lak'ramim nir'eh 'im par'chah hagephen pitach has'madar  
henetsu harimonim sham 'eten 'eth-doday lak.

**Song 7:12** Let us rise early and go to the vineyards; Let us see whether the vine has budded And its blossoms have opened, And whether the pomegranates have bloomed. There I will give you my love.

<13> ὀρθρίσωμεν εἰς ἀμπελῶνας,  
ἴδωμεν εἰ ἤνθησεν ἡ ἄμπελος,  
ἤνθησεν ὁ κυπρισμός, ἤνθησαν αἱ ῥόαι·  
ἐκεῖ δώσω τοὺς μαστοὺς μου σοί.

13 orthrisōmen eis ampelōnas,  
idōmen ei ēnthēsen hē ampelos,  
ēnthēsen ho kyprismos, ēnthēsan hai hroai;  
ekei dōsō tous mastous mou soi.

יד הַדִּוְדָאִים נְתַנּוּ-רֵיחַ וְעַל-פִּתְחֵינוּ כָּל-מְגַדִּים חֲדָשִׁים  
וְגַם-יְשָׁנִים דוּדִי צָפַנְתִּי לָךְ: 14

13. (7:14 in Heb.) haduda'im nath'nu-reycha w'al-p'thacheynu kal-m'gadim chadashim  
gam-y'shanim dodī tsaphan'ti lak.

**Song 7:13** The mandrakes have given forth fragrance; And over our doors are all choice fruits,  
Both new and old, Which I have saved up for you, my beloved.

<14> οἱ μανδραγόραι ἔδωκαν ὄσμήν,  
καὶ ἐπὶ θύραις ἡμῶν πάντα ἀκρόδρυα,  
νέα πρὸς παλαιά, ἀδελφιδέ μου, ἐτήρησά σοι.

14 hoi mandragorai edōkan osmēn,



יָאֵבֶן-אֶבֶן יָאֵבֶן-אֶבֶן מִן-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל וְיָאֵבֶן-אֶבֶן מִן-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל  
:לְבָבָא 40 אֶבֶן-אֶבֶן-אֶבֶן

דְּהִנְשַׁבְעָתִי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם מַה-תַּעֲרִירוּ וּמַה-תַּעֲרִירוּ  
אֶת-הָאֲהָבָה עַד שְׁתַּחֲפִיץ: 8

**4. hish'ba`ti 'eth'kem b'noth Y'rushalam mah-ta`iru umah-t`or'ru 'eth-ha'ahabah `ad shetech'pats.**

**Song8:4** I want you to swear, O daughters of Yerushalayim, Do not arouse or awaken my love Until she pleases.

<4> ὥρκισα ὑμᾶς, θυγατέρες Ἰερουσαλημ,  
ἐν ταῖς δυνάμεσιν καὶ ἐν ταῖς ἰσχύσεσιν τοῦ ἀγροῦ,  
τί ἐγειρήτε καὶ τί ἐξεγειρήτε τὴν ἀγάπην, ἕως ἂν θελήσῃ.

4 hōrkisa hymas, thygateres Ierousalēm,  
en tais dynamesin kai en tais ischysesin tou agrou,  
ti egeirēte kai ti exegeirēte tēn agapēn, heōs an thelēṣē.

חַי חַי אֶבֶן-אֶבֶן מִן-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶבֶן-אֶבֶן מִן-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל  
:יָאֵבֶן-אֶבֶן אֶבֶן-אֶבֶן אֶבֶן-אֶבֶן אֶבֶן-אֶבֶן אֶבֶן-אֶבֶן אֶבֶן-אֶבֶן

הַמִּי זֹאת עֹלָה מִן-הַמִּדְבָּר מִתְרַפֶּקֶת עַל-הַיּוֹדָה תַּחַת  
הַתְּפוּיִם עוֹרְרֵתִיךָ שָׁמָּה חֲבֻלְתֶּךָ אִמְךָ שָׁמָּה חֲבֻלְתֶּךָ יְלֻדְתֶּךָ:

**5. mi zo'th `olah min-hamid'bar mith'rapeqeth `al-dodah tachath hatapucha `orar'tik shamah chib'lath'k 'imek shamah chib'lah y'ladath'k.**

**Song8:5** Who is this coming up from the wilderness Leaning on her beloved? Beneath the apple tree I awakened you; There your mother was in labor with you, There she was in labor and gave you birth.

<5> Τίς αὕτη ἡ ἀναβαίνουσα λελευκανθισμένη  
ἐπιστηριζομένη ἐπὶ τὸν ἀδελφιδὸν αὐτῆς;  
Ἵπὸ μῆλον ἐξήγειρά σε·  
ἐκεῖ ὠδίνησέν σε ἡ μήτηρ σου,  
ἐκεῖ ὠδίνησέν σε ἡ τεκοῦσά σου.

5 Tis hautē hē anabainousa leleukanthismenē  
epistērizomenē epi ton adelphidon autēs?  
Hypo mēlon exēgeira se;  
ekei ōdinēsen se hē mētēr sou,  
ekei ōdinēsen se hē tekousa sou.

אֶבֶן-אֶבֶן מִן-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל  
מִן-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מִן-בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל  
:אֶבֶן-אֶבֶן

וְשִׁימְנֵי כַחֲתָם עַל-לִבֶּךָ כַּחֲתָם עַל-זְרוּעֶךָ כִּי-עֲזָה  
כַּמּוֹת אֲהַבָּה קִנְיָהּ כִּשְׂאוֹל קִנְיָהּ רִשְׁפִּיָּהּ רִשְׁפִּי אִשׁ





<11> Ἄμπελών ἐγενήθη τῷ Σαλωμων ἐν Βεελαμων·

ἔδωκεν τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ τοῖς τηροῦσιν,  
ἀνὴρ οἴσει ἐν καρπῷ αὐτοῦ χιλίους ἀργυρίου.

11 Ampelōn egenēthē tō Salōmōn en Beelamōn;  
edōken ton ampelōna autou tois tērousin,  
anēr oisei en karpō autou chilious argyriou.

יב־כְּרָמִי שְׁלִי לְפָנַי הָאֵלֶּף לָךְ שְׁלֹמֹה וּמְאֹתָיִם לְנֹטְרִים  
אֶת-פְּרִיָּו: 12  
:יב-כרמ-אף

12. kar'mi sheli l'phanay ha'eleph l'k sh'lomoh uma'thayim l'not'rim 'eth-pir'yo.

**Song8:12** My very own vineyard is at my disposal; The thousand shekels are for you, Solomon, And two hundred are for those who take care of its fruit.

<12> ἀμπελών μου ἐμός ἐνώπιόν μου·  
οἱ χίλιοι σοί, Σαλωμων, καὶ οἱ διακόσιοι  
τοῖς τηροῦσι τὸν καρπὸν αὐτοῦ.

12 ampelōn mou emos enōpion mou;  
hoi chilioi soi, Salōmōn, kai hoi diakosioi  
tois tērousi ton karpon autou.

יג הַיּוֹשֶׁבֶת בַּגְּנִים חֲבֵרִים מְקַשְׁיָבִים לְקוֹלֶךָ הַשְּׂמִיעֵנִי: 13  
:יגהיושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני

13. hayoshebeth baganim chaberim maq'shibim l'qolek hash'mi`ini.

**Song8:13** O you who sit in the gardens, My companions are listening for your voice Let me hear it!

<13> Ὁ καθήμενος ἐν κήποις,  
ἑταῖροι προσέχοντες τῇ φωνῇ σου· ἀκούτισόν με.

13 Ho kathēmenos en kēpois,  
hetairoi prosechontes tē phōnē sou; akoutison me.

יד בְּרַח הַיּוֹדִי וּדְמַח-לָךְ לְצִבִּי אִו לְעֹפָר הָאֵילִים עַל  
הַרֵי בְשָׁמִים: 14  
:ידברח היודי ודמה-לך לצבי או לעופר האילים על

14. b'rach dodi ud'meh-l'k lits'bi 'o l'`opher ha'ayalim `al harey b'samim.

**Song8:14** Hurry, my beloved, And be like a gazelle or a young stag On the mountains of spices.

<14> Φύγε, ἀδελφιδέ μου, καὶ ὁμοιώθητι τῇ δορκάδι  
ἢ τῷ νεβρῷ τῶν ἐλάφων ἐπὶ ὄρη ἀρωμάτων.

14 Phyge, adelphide mou, kai homoiōthēti tē dorkadi  
ē tō nebrō tōn elaphōn epi orē arōmatōn.

